

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5317204401
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2017:5317204401.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Čadci sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou v právnej veci navrhovateľky J. E., J. F., Z. X.XX.XXXX, A. XXX/XX, Q., právne zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Krnáčom, Vojtecha Tvrdeho 793/21, Žilina proti manželovi Ľ.J. E., Z. X.X.XXXX, L. Z. A. XXX, K., právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou JUDr. Stopka, JUDr. Cisarík, s.r.o., Potočná 2835/1A, Čadca, IČO: 36866849, za účasti maloletých detí F. E., Z. XX.X.XXXX, M. E., Z. XX.X.XXXX T. Š. E., Z. X.X.XXXX, v konaní zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca o návrhu navrhovateľky na rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode takto

rozhodol:

I. Manželstvo účastníkov konania J. E., J. F., Z. X.XX.XXXX a Ľ.J. E., Z. X.X.XXXX, uzavreté dňa X.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Q. vo zväzku X ročník XXXX strana XXX poradové číslo XX r o z v á d z a .

II. Maloleté deti F.Ú. E., Z. XX.X.XXXX, M. E., Z. XX.X.XXXX T. Š. E., Z. X.X.XXXX z v e r u j e do osobnej starostlivosti a výchovy matky, ktorá je oprávnená deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach.

III. Otec maloletých detí Ľ. E., Z. X.X.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého F. E., Z. XX.X.XXXX sumou 120 € mesačne, na maloletú M. E., Z. XX.X.XXXX sumou 100 € mesačne a na maloletého Š. E., Z. X.X.XXXX sumou 80 € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred na účet matky vedený vo VÚB banke, a.s., IBAN SK XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nesledovného znenia:

Otec Ľ. E., Z. X.X.XXXX je o p r á v n e n ý stýkať sa s maloletými deťmi F. E., Z. XX.X.XXXX, M. E., Z. XX.X.XXXX T. Š. E., Z. X.X.XXXX v období prvých šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku každý párný víkend v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a po uplynutí 6 mesiacov každý párný víkend v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.

Matka J. E., Z. X.XX.XXXX s a z a v ä z u j e, že maloleté deti pripraví a odovzdá otcovi v stanovenom čase v mieste jej bydliska a otec s a z a v ä z u j e, že v stanovenom čase maloleté deti prevezme a vráti matke v mieste jej bydliska.

V. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 16.6.2017 navrhovateľka žiadala rozviesť jej manželstvo, ktoré s manželom uzavrela dňa 8.11.2008, maloleté deti žiadala zveriť do svojej osobnej starostlivosti, zaviazat' otca povinnosťou prispievať na každého z nich výživné po 150 € mesačne s tým, že túto sumu navrhol jej manžel sám, následne však rodičovskú dohodu odmietol podpísať. Zároveň žiadala upraviť styk otca s maloletými deťmi každý párný víkend v mesiaci v sobotu od 9.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 9.00 hod. do 18.00 hod. V návrhu uviedla, že manželstvo bolo spočiatku harmonické, k vážnemu narušeniu vzťahov došlo asi pred 3 rokmi, keď nastúpila do práce po materskej dovolenke. Rozvrat manželstva bol zapríčinený vzájomným citovým odcudzením v dôsledku neschopnosti jej manžela s ňou komunikovať ako so svojou manželkou a matkou spoločných detí a jeho nevôľa spoločne riešiť každodenné problémy a nezhody vyplývajúce z manželského spolužitia. Uviedla, že minulý rok v lete, keď zmenila prácu, pracovala na 3-zmennej prevádzke, manželovi to začalo vadit', žiarlil, vadilo mu všetko, nechcel o jej práci ani počuť, začal ju podozrievať, že niekoho má, vyhrážal sa, že sa o deti prestane starať, čo sa aj stalo. Prestal pomáhať, bol agresívny, vulgárny. A to aj z dôvodu, že odmietla dať v práci výpoveď. Deti jej s odstupom času povedali, že počas trvania manželstva a spoločného bývania navštevovali manžela v byte cudzie ženy, dokonca boli v spálni. Deti ich videli, napokon jedna z týchto žien požiadala navrhovateľku aj o priateľstvo. Keď ju navrhovateľka ukázala na fotografii deťom, uviedli, že je to ona. Manželovi už nedôveruje. V súčasnosti už nežijú ani v spoločnej domácnosti, intímne nežijú spolu už od decembra 2016, keď ju manžel prvýkrát fyzicky napadol. Až do decembra 2016 mali spoločný účet, potom, keď ju manžel napadol, zriadila si účet svoj, dohodli sa, čo kto bude platiť. Nehospodária spolu teda od Vianoc 2016. Nemala počas manželstva a nemá ani teraz žiaden mimomanželský vzťah. Nie je pravdou, že by urobila dlhy, ona žiadne dlhy nemá, všetko vždy bolo spoločné, aj hypotéka, či úvery. Posledné 2 mesiace pred podaním návrhu na rozvod uhrádzala všetky náklady spojené so spoločnou domácnosťou ona. Ku dňu podávania návrhu navrhovateľke manžel na deti nič neprispieval, deťom sa nevenoval. Rozpor vyplývajúci zo skutkových tvrdení v návrhu a samotného petitu ohľadom okamihu určenia začiatku vyživovacej povinnosti otca maloletých detí odstránila elektronickým podaním zo dňa 27.9.2017, označeným ako zmena petitu návrhu, v ktorom uviedla, že žiada povinnosť platiť výživné uložiť otcovi maloletých detí počnúc podaním návrhu. V časti týkajúcej sa ňou navrhovaného styku uviedla, že deti jej povedali, že sa otca boja, nemá o ňom pred nimi hovoriť. Je to asi od apríla 2017, kedy nechal list na rozlúčku, chcel spáchať samovraždu, čo nebolo prvýkrát. Stále sa jej vyhráža, jej rodine, bol i na psychiatrii, liečbu však odmieta, odmietol aj jej pomoc. Navrhovateľka preto opustila spoločnú domácnosť spolu s deťmi. Jej mesačný príjem predstavuje 500 € a 70 € prídavky na deti. Prispieva rodičom na stravu 200 € mesačne, vodu a elektrinu platia oni. Vyrovnávajú sa však na nedoplatkoch, ktoré si rozdeľujú. Rodičia jej kúpili aj auto, nakoľko cestuje do práce zo Q. L. B., autobusom by to bolo drahšie. Auto kúpili za 1000 €. Zatiaľ čo manžel kúpil auto za 6 500 €. Navrhovateľka platí stále stavebné sporenie 100 €, nakoľko manžel platí hypotéku, všetko ostatné ide na deti, mesačne jej zostáva minimum, možno tak 10 - 15 €. Keď písal list na rozlúčku, napísal aj to, čo všetko treba uhradiť. To on tieto úhrady nere realizoval. V záverečnom prednese žiadala o výživné na každé dieťa po 150 €.

2. Manžel navrhovateľky sa vyjadril k návrhu vo svojom písomnom podaní zo dňa 17.8.2017. Vo vzťahu k rozvodu uviedol, že s návrhom súhlasí, nesúhlasí však s dôvodmi v ňom uvedenými. Manželstvo bolo dobré asi do roku 2015, keď potom zistil z telefónu navrhovateľky, že má známosť, ktorá naďalej pokračovala. Navrhovateľka narobila rodine dlhy, ktoré on musí splácať, vyberala peniaze na účty, tie však neplatila a používala ich na svoje potreby a potreby svojho priateľa, čím ochudobňovala deti. Preto vznikali hádky a manželstvo sa zhoršovalo. Síce bývali v spoločnej domácnosti, ale už rok spolu nežijú, žijú oddelene a spoločnú domácnosť nevedú. Navrhovateľka sa odsťahovala 27.6.2017, kedy odcudzila zároveň zo spoločného domu veci, ktoré boli v dome, ako aj sumu 40.000 Kč. S poukazom na to, že navrhovateľka spolu s deťmi avizovala, že sa s nimi presťahuje mimo okres, kedy striedavá rodičovská starostlivosť neprichádza do úvahy, navrhol, aby maloleté deti boli zverené do starostlivosti matky a aby on, ako povinný rodič, bol zaviazaný povinnosťou prispievať na ich výživu po 50 € mesačne, vzhľadom na jeho pomery. Zároveň žiadal upraviť styk tak, aby sa s maloletými deťmi mohol sťahovať každú párnú sobotu a nedeľu od 8.00 hod. v sobotu do 18.00 hod. v nedeľu. Zároveň poukázal na to, že on sám podal návrh na rozvod manželstva, ktorý bol vedený na Okresnom súde v Čadci pod sp. zn. 9P/20/2017, keďže jeho návrh bol podaný na súd neskôr, súd konanie o jeho návrhu pre prekážku už začatej veci zastavil. V konaní produkoval viaceré písomné podania, spolu s ktorými doručoval listinné dôkazy. Doručil potvrdenie daňového úradu, ktorým preukazoval daň z príjmov fyzických osôb za rok 2016 s poukazom na to, že je SZČO. Taktiež potvrdenie OO PZ Čadca - Odovzdanie časti trestného oznámenia, ďalej Oznámenie adresované Okresnej prokuratúre Čadca o okolnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný prečin, vyúčtovanie exekučného konania, kópie platobných dokladov SIPO II

o úhrade elektriny 33,50 €, rozhlasu a TV 4,64 €, TV Sky Link 3,69 €, kópie pokladničných dokladov, poplatok za internet 49 €, kópiu pokladničného dokladu o úhrade, poplatku na stravu v školskej jedálni zo dňa 23.3.2017 z 15,75 € a 18,30 €, výpis z účtu, kópiu zmluvy o pôžičke, prijatie návrhu na uzavretie zmluvy o stavebnom sporení, kópie dokladov o úhrade sumy 30 € poštovej banke. Na pojednávaní uviedol, že za hlavnú príčinu rozvratu považuje to, že navrhovateľka chodí za mužmi. Odkedy on pracuje v zahraničí. Toto správanie trvá štyri roky. Dohadovala si stretnutia aj cez Poken a teraz cez Facebook. Z jej komunikácií s inými mužmi sa dalo vyvodiť, že zrejme mali mimomanželský pomer. Dlhmi myslel to, že navrhovateľka neplatila účty tak, ako mala. Keďže ich prestala platiť, bol nútený vziať si v práci úver 5500 €. Potvrdil, že nežijú v spoločnej domácnosti, ani intímne, od decembra 2016. Ani on nemal ani nemá mimomanželský vzťah. Uviedol však, že nehospodária spolu od 26.6.2017, kedy sa navrhovateľka odsťahovala. V súčasnosti mal výplatu vyše 700 €, nezostalo mu ani na stravu, stravuje sa u rodičov. Na výžive detí sa podieľa tak, že platí minimálne výživné. Výdavky má 204 € hypotéka, 43 € elektrina a rozhlas, 100 € splátka na auto, nakoľko mu nepasujú spoje do práce, 20 € telefón, 200 € dlh zobratý od zamestnávateľa za účelom výplaty dlhov, nakoľko nebola platená hypotéka určitú dobu, strava 100 €, zostáva mu zhruba 100 € mesačne.

3. Kolízny opatrovník, zastupujúci v konaní záujmy maloletých detí, v písomnej správe zo dňa 26.9.2017 uviedol, že v rodine maloletých detí boli opakovane vykonávané šetrenia v minulosti, už aj z podnetu Základnej školy v L. Z. A., najmä z dôvodu u maloletého F., pre časté zmeny jeho nálad, precitlivosť, nepekne vyjadrovanie sa na adresu svojich rodičov, pretože maloletý F. sa od začiatku druhého ročníka začal neobvykle správať. Bola riešená jeho agresivita a vulgárne vyjadrovanie sa aj na adresu učiteľov, pričom škola navrhla návštevu psychológa, s čím rodičia súhlasili. V starostlivosti o maloleté deti, ktorých matka spočiatku reagovala na podnety negatívne, avšak po osobnom pohovore, v rámci ktorého bola upozornená na nedostatky, došlo k zlepšeniu, čo potvrdili aj vyučujúci. Rodičia s maloletým F. sa zúčastňovali psychologického poradenstva. Bola vyťažovaná aj detská lekárka maloletých detí F. F., ktorá uviedla, že rodičia nezanedbávajú zdravotnú starostlivosť o deti. Maloletý F. bol následne preradený do Základnej školy F., hoci v kolektíve bol priateľský a vulgárne sa už nevyjadroval, nebol dostatočne aktívny, v prospechu sa zhoršil, na hodinách nepracoval. Rodičia so školou spolupracovali. Matka s maloletými deťmi sa pred letnými prázdninami odsťahovala do obce Q.. Otec maloletých detí uviedol, že je zamestnaný ako SZČO s čistým príjmom od 1000 € do 1100 €, z toho hradí zdravotné a sociálne odvody zhruba 200 €, hypotéku 204 €, leasing na auto 213 €, elektrinu 45 €, pôžičku na zakúpenie sedacej súpravy 30 €, do práce chodievá osobným motorovým vozidlom s výdavkom 100 €, na výživu detí prispieva po 27,60 € na každé dieťa, s deťmi sa nestretáva. Vyjadril sa, že matka spolu s jej priateľom navštívila domácnosť, vzala z nej elektroniku, posteľ pre deti, obliečky, paplóny, posteľ pre deti však zabezpečí. Rodičia spolu nekomunikujú, na kontakte otca s deťmi sa s matkou nedá dohodnúť. Zdravotný stav otca je dobrý, neužíva žiadne lieky. Otec maloletých detí spočiatku rozvodovú situáciu nezvládal, nakrátko bol odsťahovaný u svojich rodičov, napísal rozlúčkový list, rozhodol sa svoj život ukončiť. Na to matka požiadala o pomoc aj obecný úrad, ktorý kontaktoval políciu. Následne v júni 2017 otec maloletých detí avizoval kolíznemu opatrovníkovi, že má obavu z toho, či sa matka bude o deti riadne starať, nakoľko nadväzuje známosti s inými mužmi. Otec tvrdil, že keď mala matka nočnú zmenu, obvykle celý deň prespala, maloleté deti boli bez stravy, boli špinavé a neumyté. Otec požiadal, aby boli prešetrené bytové pomery u matky, nakoľko mu deti hovorili, že budú spať v jednej izbe. Z tohto podnetu bol požiadany o prešetrenie pomerov v mieste bydliska matky ÚPSVaR Žilina.

4. Súd v uvedenom konaní vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a listinnými dôkazmi. Mal zistený nasledovný skutkový a právny stav veci.

5. Zo sobášneho listu mal súd zistené, že účastníci konania, navrhovateľka a jej manžel, uzavreli manželstvo dňa X.XX.XXXX. Manželstvo je zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Q. vo zväzku X, ročník XXXX, strana XXX, poradové číslo X. V manželstve sa im narodili 3 maloleté deti F., Z., XX.X.XXXX, M., Z., XX.X.XXXX T. Š., Z., X.X.XXXX, čo mal súd preukázané rodnými listami detí. Posledným spoločným bydliskom manželov bolo bydlisko na adrese L. Z. A. XXX.

6. Z pripojeného spisu 9P/25/2017 mal súd zistené, že manžel navrhovateľky podal návrh na rozvod dňa 19.6.2017, síce v rovnaký deň, ako ho podala aj navrhovateľka v tejto veci, ale v neskoršom čase, a to až o 14.15 hod., zatiaľ čo v danom konaní bol navrhovateľkou podaný návrh už o 8.00 hod. Z uvedeného dôvodu súd konanie o návrhu manžela navrhovateľky, pre prekážku už začatého konania, neskôr začaté konanie uznesením zo dňa 27.6.2017 zastavil. Uznesenie nadobudlo dňa 25.7.2017 právoplatnosť.

7. Z potvrdenia Daňového úradu Žilina zo dňa 28.6.2017 mal súd zistené, že manžel navrhovateľky podal daňové priznanie za rok 2016, v ktorom uviedol príjmy zo živnosti 12.035 €, výdavky 8.272,65 €, základ dane 3.762,35 €, daň 0 €, nárok na daňový bonus 770,76 € a sumu na poukávanie správcovi dane 770,76 €.

8. Kópiou oznámenia zo dňa 28.6.2017 mal súd zistené, že manžel navrhovateľky podal na Okresnú prokuratúru Čadca Oznámenie o spáchaní prečinu, pretože jeho manželka sa mala spolu so svojimi kumpánmi 27.6.2017 vlúpať do rodinného domu, kde rozbili vchodové dvere a zobrali veci, ako napr. posteľ, obliečky, paplóny, plachty, záclony, hračky a iné veci, vrátane elektroniky spolu s finančným obnosom 40.000 Kč, ktoré mal manžel navrhovateľky požičané od svojho otca.

9. Z pokladničných dokladov mal súd zistené, že manžel navrhovateľky platí mesačne na elektrinu 33,50, rozhlas a TV 4,64 €, 3,69 € za Sky Link, za internet 49 €, mesačne spláca pôžičku zobratú spoločne manželmi na kúpu sedacej súpravy 30 €. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 16.3.2016 mal zistené, že manžel navrhovateľky si požičal 5.500 €, ktoré sa zaviazal vrátiť do 15.7.2017. Zo splátkového kalendára, ktorý má byť podľa zmluvy jej súčasťou vyplýva, že boli doňho dopisované rukou dátumy a výška jednotlivých splátok pôžičky, pričom sám manžel navrhovateľky uviedol, že tieto údaje vyznačoval v splátkovom kalendári on, raz tak urobil, inokedy nie. Z predloženej kópie splátkového kalendára vyplýva, že doposiaľ je na uvedenej pôžičke vyplatených 3.000 €. Z kópie prijatia návrhu na uzavretie Zmluvy o stavebnom sporení zo dňa 3.7.2009 mal súd zistené, že predpokladaná minimálna splátka stavebného úveru predstavuje 204 € mesačne.

10. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky zo dňa 28.8.2017 vyplýva, že navrhovateľka je zamestnaná v hlavnom pracovnom pomere v spoločnosti D. Z., s.r.o., od 12.7.2016. Z potvrdenia o jej mzde vyplýva, že jej priemerná čistá mesačná mzda predstavuje 482,52 €.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina zo dňa 31.7.2017 vyplýva, že matka pracuje v D. B., ako operátor výroby, spolu s deťmi býva v rodičovskom poschodovom dome, ktorý je vo vlastníctve jej rodičov. Deti majú vlastnú izbu, každé dieťa vlastné lôžko a šatník. Maloleté deti boli v čase šetrenia spokojné, komunikatívne, hravé. Matka uviedla, že otec kontaktuje s deťmi telefonicky, matka nemá vedomosť, o čom sa s nimi rozpráva, deti s ním však potom už nechcú komunikovať. Keď ich chcel vziať na víkend, deti s ním nechceli ísť. Bol vykonaný aj pohovor s maloletými deťmi bez prítomnosti matky, ktoré sa zhodne k veci vyjadrili, že k otcovi ísť nechcú, lebo sa ho boja. Uvedli, že otec mamu hodil na zem a škrtil ju. Zo záveru správy vyplýva, že deti majú zabezpečené všetko potrebné, dostatok stravy i oblečenia. Matka zabezpečuje riadne svoju starostlivosť o ne.

12. Podľa § 1 ods. 1 Zákona o rodine manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorý vzniká na základe ich dobrovoľného a slobodného rozhodnutia uzavrieť manželstvo po splnení podmienok ustanovených týmto zákonom.

· Podľa § 1 ods. 2 Zákona o rodine účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

· Podľa § 1 ods. 3 Zákona o rodine muž a žena, ktorí chcú spolu uzavrieť manželstvo (ďalej len "snúbenci"), majú vopred poznať navzájom svoje charakterové vlastnosti a svoj zdravotný stav.

· Podľa § 18 Zákona o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu; byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

· Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

· Podľa § 19 ods. 2 Zákona o rodine o veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

- Podľa § 22 Zákona o rodine k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.
- Podľa § 23 ods. 1 Zákona o rodine súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.
- Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.
- Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.
- Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.
- Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.
- Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.
- Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič, bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.
- Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.
- Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.
- Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.
- Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.
- Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.
- Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov. 13. Vo vzťahu k príčine rozvratu manželstva boli oboma manželmi produkované odlišné skutkové tvrdenia, navzájom si rozporujúce, keď každý z manželov videl príčinu rozvratu ich vzťahu v iných okolnostiach. Zatiaľ čo navrhovateľka poukazovala na správanie sa jej manžela k nej, na jeho neschopnosť s ňou komunikovať a jeho nevoľu riešiť spoločne každodenné problémy a nezhody, na stratu dôvery voči nemu, keď ju neustále obviňoval z nevery a žiarlil, najmä po tom, ako sa zamestnala, vyhráždal sa, dokonca

si mal do spoločnej domácnosti v čase, keď spolu žili, vodiť cudzie ženy. Na strane druhej manžel navrhovateľky poukazoval na správanie manželky, ktorá chodí za mužmi, na jej neveru, ktorá vyústila do vzájomného citového odcudzenia a podaniu jeho návrhu na rozvod. Zároveň každý z manželov tvrdil, že nemal a ku dňu rozhodovania súdu ani nemá mimomanželský vzťah. Súd s poukazom na to, že ich tvrdenia zostali len v rovine tvrdení, ako hlavnú príčinu ustálil rozdielne názory na manželský život, rozdielne predstavy o spoločnom fungovaní v manželstve, o postavení a funkcii druhého manžela, čo viedlo do vzájomného citového odcudzenia. Súd vyhodnotil vzťahy medzi manželmi ako hlboko narušené a trvalo rozvrátené, bez záujmu oboch manželov o obnovu manželského spolužitia, o ktorú sa pred otvorením pojednávania pokúsil. Ku dňu rozhodovania mal súd preukázané, že manželia spolu nežijú v spoločnej domácnosti, nežijú spolu ani intímne, a to už dlhodobo, nehospodária spolu, teda manželstvo neplní nielen biologickú, ale ani ekonomickú funkciu a dokonca tohto času ani neplní riadne ani funkciu výchovnú, s poukazom na to, že maloleté deti žijú s matkou. Preto toto manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel. Súd poukazuje aj na to, že nikoho nemožno nútiť, aby zotrval v manželstve, preto návrhu vyhovel a manželstvo účastníkov konania rozviedol.

14. Keďže s konaním o rozvod manželstva je zo zákona spojené aj konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, predmetom konania a dokazovania bolo aj zverenie maloletých detí do starostlivosti jednému z rodičov, uloženie povinnosti druhému rodičovi platiť výživné na maloleté deti a požadovaná úprava styku. Súd s poukazom na nesporné vyjadrenia rodičov a zároveň vzhľadom k návrhu kolízneho opatrovníka zastupujúceho záujmy maloletých detí v konaní, zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, u ktorej boli aktuálne zistené vhodné podmienky pre starostlivosť o ne, ich výchovu a celkový rozvoj. Neboli zistené žiadne nedostatky. Pri úprave vyživovacej povinnosti súd prihliadal na jednej strane na odôvodnené potreby oprávnených maloletých detí, na ich nevyhnutné výdavky a na strane druhej na celkové pomery otca, ako povinného rodiča. Matka maloletých detí špecifikovala výdavky na maloleté deti na pojednávani. Na maloletého F.: 20 € strava v škole, 9 € družina, 12 € školské potreby (120 €) ročne, 10 € hygiena, 50 € oblečenie a obuv. S poukazom na zdravotný stav maloletého F. na potrebu pravidelne navštevovať psychologickú poradňu a na výdavok 10 € titulom zdravotnej starostlivosti, resp. liekov, tiež 90 € strava doma, mimo školy. Na maloletú M.: 20 € strava v škole, 9 € ZRPŠ, 12 € školské potreby (120 € ročne), 10 € hygiena, 50 € oblečenie, obuv, 90 € strava mimo školy. Na maloletého Š.: 15 € poplatok v škôlke, 25 € strava v škôlke, 10 € hygiena, 50 € ošatenie, obuv, 90 € strava mimo škôlky. Otec maloletých detí rozporoval z uvedených výdavkov výdavok na oblečenie a obuv špecifikovaný matkou vo výške 50 € mesačne, keď poukazoval na to, že nikdy tento výdavok v takomto rozsahu nevyňakladali, aj s poukazom na to, že maloletý Š. nosil veci po maloleťom E.. Oblečenie a obuv sa tak často nezakupovali a nie v takých sumách. Súd prihliadnuc aj na jeho vyjadrenie, ale aj na rozhodovaciú prax súdov, ponížil tento výdavok na 20 € mesačne na dieťa, ktorý považoval v tomto rozsahu za primeraný. Na maloletého F. vyhodnotil výdavky za nevyhnutné, odôvodnené v rozsahu 171 €, na maloletú M. v rozsahu 161 €, maloletého Š. 160 €. Na strane otca, ako povinného rodiča zohľadnil ako odôvodnený výdavok pri príjme 1100 € mesačne hypotéku 204 €, ktorá bola bratá na spoločnú nehnuteľnosť, ktorú spláca on. Elektrina, rozhlas 43 €, telefón 20 €, aj s poukazom na výkon podnikateľskej činnosti, z príjmov z ktorej následne hradí výživné, keď je zrejmé, že telefón pri výkone svojej práce používa. Ďalej 30 € mesačná splátka na sedáciu súpravu, ktorú zakúpili manželia za trvania manželstva, ktorú naďalej spláca on. 100 € titulom stravy, túto sumu sám na pojednávani uviedol. Za nevyhnutný výdavok nepovažoval splátku úveru na motorové vozidlo 223,85 € mesačne, keď v danom prípade manžel navrhovateľky neprodukoval tvrdenia a dôkazy preukazujúce, že motorové vozidlo nevyhnutne potrebuje k výkonu svojho podnikania. Tu poukazuje súd na to, že výživné má pred takýmito výdavkami napokon prednosť. Ďalej nepovažoval za nevyhnutný odôvodnený výdavok splátku dlhu - pôžičky 200 € mesačne, aj s poukazom na rozporné tvrdenia navrhovateľky, ktorá nemala o tejto pôžičke vedomosť, čo možno usúdiť aj z toho, že nebola zmluvnou stranou zmluvy o pôžičke, ktorú manžel navrhovateľky doručil. Zo zmluvy napokon nevyplýva ani účel pôžičky. Nebolo ozrejmené a preukázané, na aký účel boli tieto peňažné prostriedky skutočne použité. Tvrdenia manžela navrhovateľky, že manželka, ktorá mala úhradu dlhov, a to úverov, pôžičiek, na starosti, tieto nesplácala, svoje povinnosti zanedbala a preto vznikli na záväzkoch dlhy, zostali len v rovine tvrdení. Súd však prihliadol na to, že manžel navrhovateľky zostal žiť v spoločnom rodinnom dome, preto je zrejmé, že má pravidelné opakujúce sa výdavky v súvislosti s vodným a stočným, ako aj kúrením a ďalej aj s hygienou, hoci tieto výdavky nekonkretizoval, je zrejmé, že ich má. Preto súd považoval za odôvodnené výdavky manžela navrhovateľky v rozsahu 500 €, pri príjme 1100 € mesačne mu teda zostáva 600 €, čo je stále viac, než je celkový príjem navrhovateľky, ktorá sa o maloleté deti osobne stará. Otca súd zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého F. sumou 120 € mesačne, čo predstavuje zhruba 2/3-iny celkových výdavkov na maloletého F.. Na maloletú M. ho zaviazal povinnosťou prispievať

mesačne sumou 100 €, čo sú opäť zhruba 2/3-iny celkových výdavkov na maloletú M. a na maloletého Š. sumou 80 € mesačne, čo je dokonca menej než 2/3-iny celkových výdavkov na maloletého. Pri maloletom Š. však súd bral do úvahy aj vek, najmä skutočnosť, že v blízkej budúcnosti dôjde na jeho strane k podstatnej zmene pomerov súvisiacej s nástupom do základnej školy, kedy sa jeho výdavky preukázateľne zvýšia, čo bude odôvodňovať aj zvýšenie výživného a zároveň, aby bolo toto výživné primerané aj vo vzťahu k ďalším dvom maloletým deťom, ktoré už navštevujú základnú školu. Teda, aby výživné na dieťa navštevujúce materskú škôlku nebolo rovnaké, keď je zrejme, že v súvislosti s návštevou základnej školy sú výdavky preukázateľne vyššie.

Podľa názoru súdu je v možnostiach a schopnostiach otca takéto výživné platiť. Otec netvrdil zhoršený zdravotný stav, zvýšené výdavky na lieky či zdravotnú starostlivosť, netvrdil na svojej strane ani žiadne obmedzenie v hľadaní si ďalšej, resp. inej práce. Pokiaľ tvrdil, že jeho príjem nepostačuje pokryť jeho výdavky, súd apeluje na to, že je rodičom 3 maloletých detí a že má zo zákona povinnosť ich vyživovať, a to až do času, kým nie sú schopné živiť sa samé. Preto by sa nemal uspokojovať so situáciou, akú má a mal by sa pokúšať o jej zlepšenie. Túto skutočnosť však v konaní netvrdil ani nepreukázal.

15. Súd považuje za potrebné vo vzťahu k výživnému ďalej uviesť, že podanie, ktorým navrhovateľka opravila výrok v časti časového údaju, týkajúceho sa počiatku povinnosti otca maloletých detí prispievať na ich výživu, súd nevyhodnotil ako zmenu návrhu, o ktorej by bolo potrebné rozhodovať samostatne procesným uznesením. O tejto skutočnosti poučil účastníkov konania na pojednávaní. V danom prípade ide o konanie o rozvod manželstva, s ktorým je zo zákona spojené konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom. Konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom je konaním vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, teda konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu. Keďže v danom konaní sa upravujú práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, predmetom konania nie je výživné už od podania návrhu. Súd určuje výživné pre povinného rodiča až počnúc právoplatnosťou rozsudku vydaného v konaní o rozvode manželstva a úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

16. Vo vzťahu k úprave styku rodiča maloletých detí za súčinnosti kolízneho opatrovníka uzavreli na pojednávaní rodičovskú dohodu, ktorá poňala tak pôvodný návrh vznesený matkou, ako aj následne vznesený návrh otca, ktorý má záujem s deťmi tráviť celý každý páry vikend, vrátane noci. Dohoda rodičov bola uzavretá aj s prihliadnutím na vyjadrenia kolíznej opatrovníčky, na výsledky jednotlivých správ, ktoré neboli rozporované, vzhľadom ku ktorým je zrejme, že je potrebné deťom ponechať čas na to, aby si s otcom znova vybudovali vzájomný pozitívny vzťah, zvykli si naňho. Súd považoval takúto dohodu v súlade so záujmami maloletých detí, keď spočiatku prvých 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku budú tráviť so svojím otcom každý druhý páry vikend, celú sobotu a nedeľu, avšak bez nocľahu, následne po pol roku, po vybudovaní si vzájomného vzťahu dôvery im matka nebude brániť, aby trávili u ich otca aj noc. Súd však v tomto smere apeluje nielen na otca, ale i na matku, ktorá je povinná viesť deti k pozitívnemu vzťahu k ich biologickému otcovi, nabádať ich ku komunikácii s ním, a to nielen počas ustanovených víkendov.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania, pokiaľ tento zákon neustanovuje inak. CMP v časti upravujúcej rozvod manželstva, ako ani v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých (nakolko konanie o úprave práv a povinností rodičov k maloletým deťom má povahu takéhoto konania), inak neustanovuje.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Podľa § 122 CMP proti výroku rozsudku, ktorým súd schválil dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať odvolanie.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie

považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP, podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu. Konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

Podľa § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Podľa § 27 ods. 2 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.